

Kassa, április 20.

1865.

FELVIDÉK.

Harmadik évfolyam

32. szám.

FELSŐ-MAGYARORSZÁGI KÖZLÖNY.

Megjelen hetenkint kétszer:

CSÜTÖRTÖKÖN és VASÁRNAP.
Előfizetési díj: egy évre 8 frt. — fél évre 4 frt.

Feladvás szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Bánóczy Ferencz.

Szerkesztő- és kiadó-hivatal: Kovácsutca 380. sz. Rnddaház.

Hirdetések díja: 4 hasábolos garmond sor 5 krajczár.

Bélyeg díj: minden beiktatás után külön 30 kr.

Nyilttér soronkint 12 kr. o. é.

Iparmozgalmak Felső-Magyarországon.

I.

Sok a panasznunk, mert sok a bajunk. — Mondani szokás: panasznak nincs helye! — Igaz is, mert a latin közmondás szerint kiki saját szerencséjének vagy bajának kovácsa. — Könnyebben tűrhetjük a bajt, ha nem saját hibánk idézte azt s szenvedésénél önvádolat nem győzri keblünköt; kétszeresen örvendhetünk pedig jólétünknek, ha saját iparunk eszközölte s önméltánylat mellett élvezhetjük azt. — Hátra vagyunk mi maradvá több mivel nemzetektől a tudomány, gazdaszat, kereskedelem, ipar terén, és a nemzeteket jólétre segítő bármely szakban. — A mult kor hanyagságaért felelősök nem vagyunk és eldődinket se vádoljuk mulasztásukért, a teljes hitelt soha nem érdemlő történelem — okoknál fogva — nem deríthetvén fel apáink látszólagos hanyagságának valódi indokát. De a mennyire felismerjük bármely tárgyban apáink mulasztását, számszorozva kötelességünk a felismert hiányt betölteni és saját korszakunkat megillető állapotra törekednünk.

Hiuság nélkül mondhatjuk, hogy e század — a mi századunk — megfelelt magáért, és mi magyarok is sokban előre haladtunk. — Irodalmunké a főméltánylat; mert a mint hátra volt, oly előre ment. Haladtunk egyben is; de valljuk be, hogy sok kívánni és tenni valókn van még különösen a gazdaszat, ipar, művészet és kereskedelem terén. — Vállalkozó nép meg éppen nem vagyunk. És annyival több méltánylatot s pártolást érdemelnek s igényelhetnek tőlünk azok, kik kibontakozva a nemzeti tespedésből vállalkozásaik által nem csak saját, de a nemzet gyarapodását is előmozdítani törekednek.

Helyi viszonynál fogva célunk a közönség figyelmét a vállalatok közt különösen a malmi vállalatokra vezetni.

Magyarország termelő és főleg gabonatermelő ország. Terményeit kedvező időjárás esetében nem bírja elfogyasztani, sem kellőleg értékesíteni kivétel nélkül. A feldolgozott termények kivitele sokkal könnyebb szerű előnyösebb, mint a nyerské. Így a kivittel tekintve is, szép jövedelemre számíthatnak a malmi társulatok és pénzforgalom folytán az ország is; oly minéműségű elemi gyártmányokkal láthatván el a megrendelőket, minőt szükségletük igényel, hátrahagyva mások felhasználásul a fuvardíjt sem fedezhető csekélyül fizetett s nem szükségelt gyártmányrészt. — És mennél számszabban lennének a malmok, annál biztosabb lenne a terményeladás és buzdítólag hatnának a földmivelő közönség szorgalmára is. — Jól tudjuk, mily leverő a termelőre midőn természeténél költségesen vásárra szállítván, nem képes azokat elárúsítani; de jól esik ám, midőn a szép terméket, a piaczi folyó áránál magasabbhoz jutás tudtával, biztosan szállíthatja a vidék legközelebbi malmába és osztót kap jövedele is földjét jól művelve értékes buzát természeténél. — Szükségtelen felemlíteni, hogy malmok nem létében, bőség idején is mily szükséggel küzd olykor a népség, szárazság, árvíz, jégtörés és más őrleést gátló körülmények miatt. A malmok azonban daczólnak az ily akadályokkal és képesek a környéket folytonosan ellátni a legnélkülözhetlenebb elemi cikkel s így létezésük haszna, mind a tulajdonosokra, mind a környékre nézve kétségbevonhatlan.

Istennek hála Felső-Magyarországban érdemileg fel lön karolva a malmok előnyös ügye. A nagy-sárosi malmom sikere létrehozta később az iglóiit, ezelőtt két évvel pedig a kassait, mely tudjuk, hogy oly tevékenységgel működik, hogy áldást mond rá a környék és oly jövedelmezőleg a jelen pénzügyi viszony közt is, hogy számtalanoktól hallani a sopánkodó panaszt,

hogy annak idejében részvényt szerezni elmulasztották. Okuljunk e panaszon és ne mulasztjuk el a hasznos hajtó vállalatokhoz, alkalmilag erőnk és tehetségünk szerint járulni.

Kassától 1 1/2 óra járásnyira, a csányi határban, egy éve már hogy épül szintén egy nagyobb szerű malmom a Hernád vizén, egyesült társulati erőn. Tudni való, hogy ily sok pénzbefektetést igénylő vállalatoknál, a társulati egyesülés előnyösebb a magánvállalkozásnál, mert egyes emberek sokféle kiadásai közt, lehetlen egy tárgyra oly összeg pénzt fordítani, minőt egy malmomnak jövedelmezővé és a céljának megfelelővé tétele folytonosan igényel. — És mennél nagyobb a befektetett összeg, annál több a biztos jövedelem. Ezen indokból, hogy a már jövő hóban megindítandó csányi malmom nagyobb mérvben működhesék, elhatározottam a folyó évi ápril hó 11-dikén tartott társulati gyűlésben még 200 darab 200 forintos részvény kibocsátása. Itt hát az alkalom és most az ideje, hogy a kinek módjában van, e biztos jósikerű vállalatba, befektetés által jövedelmének gyarapodását és közvetve az ország jobblétének előmozdítását is eszközölje.

A miskolczi malmom jelenlegi építése szintén az országbeli nagyobb vállalkozások egyike. Ez gőzerőre épülvén, a diósgyőri közsénteletet fogja értékesíteni.

A jövő cikkben szólni fogunk röviden még arról, hogy minemű iparágakat fejleszzenek még és mozdítsanak elő a malmi társulatok.

Néhány szó társadalmi viszonyainkról.

E czim alatt a „Felvidék“ néhány számaiban Matolay Victor urtól, egy érdekes közlemény jelent meg, még pedig — nézetem szerint — nemcsak jelen társadalmi viszonyainkat helyes felfogással ecsetelte — de tapintatteljesen járt el a megrovás és figyelmeztetés terén is — szóval e tárgyban jelen sajtó viszonyaink között többet, vagy jobbat írni, azt hiszem nehéz feladat volna.

Midőn tehát ez alkalommal érdekes értekezletének egyes részeihez hozzá szólni, s azok fölött nézeteimet elmondani bátorodom, ezt leginkább azon czélból teszem hogy tárgyrokonságnál fogva, ezzel együtt egy hason irányu felszólalás érdekében is elmondhassam nézeteimet.

Mit M. ur népünkről ír, abban vele teljesen egyetértek, adja Isten, az hogy annyira szükségessé vált mivelődésben szakavatott, s jó akaratú honfiai kezek vezetésével; M. ur jövedelése szerint állandóan szerencsés és boldog lehessen.

A palotákban rejülő társadalmi körjelenségek bővebb elemzésétől, ugyanazon okok melyek M. urat visszatartóztatták, engemet is hallgatásra intenek, s csak annyit óhajtok e tekintetben megjegyezni, a meny nyiben M. ur véleményétől eltérő nézetem, nevezetesen: kétkem azt, hogy jelen nehéz viszonyaink között, ez osztály volna hivatva fentartani, vagy éppen megmenteni legfőbb nemzeti közkincsünket. — Ezt nézetem szerint megvédeni és fentartani jelenben már, csak a valamennyi kaszt romjain fölepülendő, és egybeolvadás által egy testté tömörülendő s népszerűséggel bíró értelmiség eszközölheti.

Közép-osztályunk erényei, és hibáiról legbővebben értekezhetünk.

Miután valamint erényeiből legtöbb üdv, úgy gyengeségeiből legtöbb veszedelem hárulhat szeretett hazánkra.

Mit M. ur ez osztályról a multra nézve dicsőretest mond, azt csak roszakarat vonhatja kétségbe, — jelen erényeinek, és gyengeségeinek ecsetelését is elég ismerettel és tapintattal vázolja; és miután M. urat bizonyos okok, bizonyos dolgok feszegtetése, és ostromlásától ez uttal visszatartóztatták, én sem kívánok Arisztideszint keresztül kasul gázolni mi denen mi nekem nem tetszik, de lehet hogy mások előtt szent, — s csak is egy látszólag csekélységnek tetsző, de majdnem általános gyengeségünkről a rang- és czimkór ságról — óhajtok röviden értekezni. Sokan hazánk jobb fia közül (s köztök az irodalom nagy része is) elnézőleg viseltetnek a nemzet e gyengesége iránt, pedig az én csekély nézetem szerint e gyengeség korántsem oly ártatlan, mint a minőnek látszik, — sok tekintetben csirája lévén az azon hibáknak, melyek súlyedéssel fenyegetik közép-osztályunk nagy részét.

Nem régiben egy a külföldön huzamos időt töltött hazánkfia füleire, botránkoztatón hatván a nálunk annyira divó nagyságolás, a „Vasárnapi Ujság“ hetedik számában felszólítá hölgyeinket, e minden miveltebb népek előtt émelgyést okozó czimezgetéseknek köreikből kizárására, s helyébe az elég szépen hangzó: „Aszszonyom és kisasszony“ megszólítás életbe léptetését ajánlá; — pár héttel később a Politikai Ujdonságok tizenkettedik számában, egy N.-Létai levelező csodálkozí, hogy ez érdekes felszólalás észrevehető viszhanggal sehoh nem találkozik; — értekezleteik végén mindketten megemlítették, hogy ám használják e czimeket azok, kiket az törvényesen megillet, de hagyjanak fel vele, kik azt úgy is csak bitorolják.

Nem osztozhatom egészenben a tisztelt értekező urak becses nézetében, habár az elavult és túlélt czimezgetéseknél semmi nevétségesebbet nem tartok; — még pedig két oknál fogva, először: mert én már nagyon elérkezettnek látom az időt, s elég érettnék nemzetemet, különösen a korszerű előhaladás terén mindenkor elől zászlóskodó értelmiségünket, hogy nem csak a nőknél de általában minden rendű czimezgetésekkel, egyszer mindenkorra hagyjunk fel. — (én e tekintetben már egy év előtt akartam egyik politikai nagyobb lapunkban felszólalni, de cikkem, előttem ismeretlen okoknál fogva nem közöltetett). Másodszor: mert tévesnek látszik előttem fentebb érintett értekező urak azon nézete: Ám éljenek vele azok kiket az törvényesen megillet; részemről azt hiszem, hogy valamennyi polgárát honunknak, a hivatalos állásban levők kivételével, miveltségi fokozatokhoz képest törvényesen egyenlő czim illet meg, mert ha ez nem áll, akkor azt sem értem, miben áll a népnek magunkhozi emelése, és törvény előtti egyenlősége.

Ha tehát számos okok, s különösen az egyedül üdvözíthető egyesülés, és egybeolvadáshoz okvetlen kelletelt kasztok megszűnése tekintetéből szükséges a különben is elavult czimezgetések megszüntetése — erre, miután attól oly nehezen válunk meg jobb és biztosabb módot nem látok, mint, ha homeopaticus gyógyelv szerint, valamennyi ház mestert és szakácsnét nagyságotni fogunk, — így aztán azt hiszem, biztosan, és mentül előbb megmenekülünk e tehertől.

Tul vezetne célomon tovább fűzni e tárgyat, de hála Istennek nincs is szükség reá, — a mivel világ rég döntött már e kérdésben, s ki e tekintetben a régi czoppfál még nem birt szakítani, annak ugy is csak falra hányt borsó volna további értekezletem. . . . Találjunk fel a monsieur czimnek teljesen megfelelő magyar megszólítást, s tegyük azt divatossá, akkor majd nem áll annak ellenc semmi halandó.

Szentimrey Elek.

A felföld- s különösen Sárosmegye közviszonyainak vázlata.

II.

(Vége.)

Ha Sárosmegye telkes gazdái és zsellérei kellően saját hasznukra tudták volna fordítani azon munkaerőt, melyet az urbériségek elengedése által nyertek, most talán egy sem volna köztük szegény. De hiányzott a kellő szorgalom, az önérdékek tisztá felfogása és azon értelem, melynél fogva a földet értékesíteni, jövedelmét kétszerezni vagy háromszorozni lehet, az által, ha a termő réteg a kövektől megtisztítatik (midőn a kavics-sorok egyszersmind vízlevezető alagsóvezetésül szolgál-
nak), a termő talaj 2—3 ásonyomnyira mélyítettik, s termő rétege ásó által okszerűen cseréltetik (mint a belga, skót és angol mezőgazdászok szokják). Hiányzott a gyümölcsstermeléshez kellő szakértelem.

Hiányzottak a beterjes műveléshez szükséges vezérelvek, melyeknél fogva, habár fele részét parlagon hagyja sovány földjének a gazda, másik feléből több jövedelmet húzhat mint az egészből, ha rendetlenül hagyományos módon kezeli. Annymira hiányzanak ezen elvek most is, miszerint jelentékenyszámú telekrészes és zsellérgazdákat látunk az elpusztulás ösvényén haladni, miszerint nem lehetlen, hogy egykor képtelenek lesznek a bérben vagy örökbérben birt földkekből megélni, ezekért a köteles szolgálásokat megtenni. Azon birtokos osztály tehát, mely az ugynevezett urbériségeket nagy részben elveszítette, méltán új aggodalmaknak néz elébe; új áldozatoknak, holott sok egészen új teher nehezült rá a közelebbi másfél évtized alatt. Pedig ezen osztály lelkében él leginkább ősi intézményünk, megyei rendszerünk, nemzetiségünk s közműveltségünk szeretete, ápolása! . . .

Általában, kétségkívül van, hogy Sárosmegyében még e század elején is sokkal nagyobb volt a tevékenység, az életvidorság, az anyagi erő, mint most. Lépést tarthatott volna ezen tevékenység a korigényeivel, ha a kereskedelmi vonalokat legalább Lengyelországgal és az alfölddel vasutak vagy víziutak tartották volna meg azon forgalomban, melynek egykor örültek — továbbá ha a kézi szövés, fonás helyébe gép fonó és szövő gépek állították volna; ha a faneműek értékesítése, butorokká, pallókká, parquettekká stb. dolgozása a kor igényeivel lépést tartott volna; ha a mezői gazdaságba a termelés főszálya azon veteményekre, gyümölcs s takarmányművekre tért volna át, melyekkel a magyar alföld nem versenyezhet; ha a tagosítások gyorsan végrehajtottak volna, holott 370 helység közül még most is majdnem 300 tagosítatlan. . . . De sok olyan történet, minek nem kellett volna történnie, — sok olyan nem történet, minek üdvös lett volna történnie, s így a régi tevékenység, életvidorság lehangolt, — új iparvállalatok nem keletkeztek, — a termőföld általában megsoványodott, — a Makoviczán, hol egész helységek elpusztultak, elvadult, meddővé lett, — a kopasz hegyeken, melyeken a kiirtott erdők újra nőni nem képesek, a szabadon

rohanó víztömegek oly réseket, árkokat vágnak, mikép sok oly vidékrészletet, mely 50 év előtt dus erdővel ékeskedett, most méltán meddőnek, „rongyosnak“ nevezhetünk.

Most általános lehangoltságra, tétlenségre, pénztelenségre bukkantunk minden lépten nyomon, mert nem fogtuk fel új helyzetünket, nem értjük új viszonyainkat, nem értjük gyakran saját érdekeinket, legfeljebb akkor látjuk, mikép ezt vagy azt „kár volt elmulasztani“, midőn már késő. . . . Pedig még sok erő, sok anyagi s szellemi erő van birtokunkban. Óriási munkaerő van a nép kezében, csak hogy nem tudja kellően felhasználni, földébe, kertébe, háztartásába „bedolgozni“ s így tökéletesíteni. Városaink, földbirtokban szegények lévén, az ipar terére vannak utalva, sok szorgalmas, iparos polgárunk van, de mai korban egyes erők iparkodása jelentékeny eredményeket nem hozhat, s az egyesülés szellemét, azon finom viszonyokat, melyekben a legkülönbözőbb szellemi erők, anyagi tőkék és a különféle testi s lelki tevékenységek egy nagy közös célra működnek egybe, hogy nagy eredményeket hozzanak, — polgáraink, töképezéseink nem ismerik. Általában hiányzik a kellő szakképzettség, a kellő bizalom, társulási ösztön és vállalkozási szellem.

Az említett általános lehangoltságnak, sőt mondhatni, ovasos zárkózottságnak számtalan okai vannak, melyek részletezésébe itt nem ereszkedhetünk, annyi azonban bizonyos, hogy még mindig sok tágas tere van a tevékenységnek, melyet előnyösen elfoglalhatunk. — Sokféle életpálya van, melyet (ha balítéleteink nem korlátoznak) ildomosan elfoglalhatunk s előnyösen betölthetünk, — sokféleleép hasznosak lehetünk önmagunknak s hazánknak a szellemi s anyagi termelés és értékesítés terén, — és pedig az ily módon szerzett haszon vagy vagyon mérve a honfiai érdemnek, mert „ki minél többet termel vagy értékesít, annál nagyobb mérvben gyarapítja a nemzeti közvagyon“, — s így bárki valódi hasznos honpolgár lehet, habár semmi áldozatot nem tesz is, mit t. i. a szó teljes értelmében ilyenek nevezhetnénk. . . . Igyekezünk helyes kapcsolatba hozni s egyetemesen mozdítani elő önérdékeinket, mások sérelme nélkül, közérdekeinkkel, és sok oly bajt s panaszt megfogunk szüntetni, melyek elősorolásához bárminő nagy napi lapok sem nyújthatnának elég tért.

KUBINYI LAJOS.

A népnevelés ügyében.

Nádasd, ápril 16.

Tisztelt szerkesztő ur! Becses lapja 29-dik számában megjelent népnevelési cikket olvasva, tollat fogtam, nem talán mintha hivatva érezném magamat a tárgyban cikkeket írni, miután körülményeim az ekéhez kárhoztattak, hanem azon tapasztalat, melyet módomban volt megszerezni, ösztönöz véleményem nyilvánítására, annál is inkább: minthogy kiadott programja értelmében reményem van azt ez uton nyilvánosságra hozhatni. Cikkirónak csekély véleményem szerint az ott előadot-

takból tiszta jó szándéka s e léreni jártassága kétségbevonhatlan. S nem is szándékom annak szellemi oldalát támadni meg, sőt ohajtom, vajha ébrednének azok, kikhez szól, s jelen mostoha körülményeink között ezen erkölcsi kötelességünkben lelkiismeretesen járnának el; erkölcsi kötelességnek nevezem, mert nálunk katolikusoknál a falusi iskolák — vidékünkön legalább — egyedül a tanítók képessége s buzgalmatól vannak feltételezve, s a kivánatos felügyelet vajmi ritka helyen tapasztalható, egyetértés s bizalom, vagy öszinte viszony a tanítók között éppen nem létezik, — már pedig csak az egyetértés, a felebbvaló serkentése, buzdítása s lelkesítése, vagy ha a szükség úgy hozza magával, szigorúsága vezethet célhoz oly iskolákban, hol a legfelsőbb helyen kiadott rendeletek, s a falusi iskolatanítók között előforduló közögek ugyanannyi expedituráknak nevezhetők, melyek holt betűkben adván tovább a hozzájuk érkeztettek, azoknak teljesítésével nem sokat törődnek, ennek következménye aztán, hogy a hanyagok idővel még inkább elrestülnek, a szorgalmasak pedig újabb ingert és serkentést nem nyerve, közömbössé válnak, — mindkét esetben a népnevelés kipótolhatatlan kára s hátramaradásával; — egészen másképen áll ez a reformátusoknál, itt szintén a tanítók az egyházban létező iskolának, de az egyházmegyei kiküldöttek évenként kétszer jelennek meg vizsgára, s ha netalán valamely tanítónál hanyagság tapasztalható, nemcsak megpirulnia van ki előtt, sőt még állása is veszélyeztetve van; de az ily esetben a lelkész ur sem arat dicsőséget; az ily eljárás azután meg is teszi hatását, mert vidékünkön, mely a magyarság és tótság között mintegy középben áll, a református, csekély kivétellel majd mind irástudó, s tiszta magyar, míg a katolikusok többnyire tótok, s az írásról fogalmuk sincsen. — Ezen körülmények ösztönöztek a tanítók figyelmét, hogy magasabb feladatában eljárva, működési körének a református tanítókat is megnyerni, s azokkal egyetértve cselekedni igyekezzenek, — kik ezen nyilatkozatom által is felhiva érzendik magukat a kitért tanácskozási körben személyesen is részt venni. — A feladat dicső, s Isten segédelmével siker követendő.

Gedeon István.

Szinügy.

Az „Arad“-ban igen érdekes cikket olvastunk a lefolyt szinidényről, illetőleg Szilágyi Béla szinigazgató társulatának ottani működéséről, melyet — azok kedvéért, kiket a vidéki szinügy érdekel — kevés kihagyással szóról szóra átveszünk. — „Szilágyi a legnagyobb anyagi nyomasztó körülmények közt egy kezdő igazgató minden bizalmat megölő küzdelmei közl vergődött el városunkba, hol csak egy nagylelkű kereskedő jelentékeny előlegezése folytán kezdhetette meg általában az előadásokat, s pedig nem az öt megelőző szinigazgatók tapintatos módjára, hogy eleinte érdekes újdonságokkal kössék le a közönség figyelmét s ez által

TÁRCSA.

Zivatarban.

Ne csüggedjünk, él az Isten,
A ki minket megsegítsen.
Bár mint hány az élet vése
R i n g a t á s n a k vesszük csak,
Van szívünknek reménysege:
Majd elsimul már a hab.

Horgonyunkat levettük,
Zúghat a szélvész felettünk.
A szélvésznek orgonáján
Hallod, őszhangzó a dal,
T é g e d kebelemhez zárván,
Tombolhat a zivatar!

Lecsillapul majd az orkán,
Nap kél ott a hegyek ormán.
Látod már is van egy csillag
A mely bennünket vezet,
Megcsap már a virágillat, —
Oh, a part közel lehet!

Horgonyunkat fölvehetjük,
Tisztul már az ég felettünk.
Hallod édes: „csak előre!“
— Ezt suttogja már a szél —
„Elértek a kikötőbe,
„Az merül el, a ki fél!“

Im a nap a láthatáron,
Nincs messze a part immáron.
Elvonultak már a felhők
Odafent a kék egen, —
Szemeid is oly kékellők,
Én egeim ideleinn.

Halász Dezső.

Czeczil.

Beszély francziától Poitou I. a. j. után fordította K. K. A. franczia „Tud sok társulata“ által első díjjal koszorozott pályamű

Quas dederis solas semper habebis opes.

MARTIAL.

(Folytatás.)

Czeczil a mult este tehát valóban volt a reá nézve oly rideg atyai házban; visszajövet saját lakása felé tartott Egy ronda ház legfelső emeletében lakott. Itt csak

oly emberek laktak, kik munkájuk által keservesen tarták fenn életüket, és e lakók között legszomorubb volt a Czeczil. Lassan haladt fel az ötödik emeletig, s tapogatózva egy setét folyosóra ért. Szobája szomszédságában egy ajtó félig nyitva volt, honnan csekély világosság hatott ki. Czeczil lépteinek neszére kinyitott az ajtó, és kézműves öltönyben egy 25—30 éves férfi lépett ki, a szomnruság eltűnt arczáról miheiyt Czeczilt meglátta.

„Ah valahára ön az — szóla — jöjjön be, jöjjön be, mily aggodalmat okozott nekünk.“

E pillanatban a szólnak anyja is kijött. Egy jó öreg asszony volt ez. Ama kufárnő az utca szegletéről. „Istenem uram, mily sápadt! kiálta fel az asszony van-e esze ily sokáig kimaradni még pedig e kűdös időben . . . azt hiszi hogy az gyermekének használ . . . Szegény kicsike! Alszik, adja, hadd tegyem ágyamra. Aludjál aludjál kis lelkem! . . .

„Üljön le egy kissé Czeczil asszony — szóla a kézműves — igen nyugtalanok voltunk ön miatt.“

„Richard huszszor lement a kapuhoz“ veté közbe az anya.

„Önök igen jók.“

„Hagyjuk ezt, csakhogylt van. Talán szüksége van valamire?“

„Köszönöm asszonyom csupán nyugalomra van

jó eleve érdeklődést ébreszszenek társulatok iránt, de szerencsétlen tapintatlansággal, elcsépelettel temérdek-szer látott művekkel nyitja meg az idényt, mi aztán az e miatt származott gyöngye színjáratot és közönségnek jogos színezetet kölcsönzött. Már pedig tudjuk, az első föllépéstől igen sok, csaknem minden függ.

Hogy Szilágyi ur igen gyöngye társulattal köszöntött be a helybeli igényekhez képest, azt az irányában táplált legjobb akarat mellett is, be kell vallanunk; gyöngye volt a drámai, gyöngye az operett-személyzet. Midőn egy társulatban csak 3-4 drámai színész, s egy tőle egy drámai színésznő nincs, midőn az operettnél csak egy operetténekes, s egykét énekesnő van, miként lehessen ott egy műgényeiben elkényesztett közönségtől azt joggal megvárni, hogy pártolásától ötven egyén 6 hónapon át teljesen kifizethessék? Ha pedig a szerencsétlen repertoirt is tekintetbe vesszük, midőn minden felszólalásaink daczára, a lelkes kitarító bérlő közönség minden türelmet kimerítő ismétlésekkel gyötörtetett, hol a „Dunanan“-ok és „Tiz leányok“-nak végezhossza nem volt, nem kell-e még bámolnunk, hogy ez előadásokat annyian is látogatták? S mik voltak a 6 hónapon át az ujdonságok? Mindössze adatott 15 dráma, 5 új operette s vagy 10 kis új egy felvonásos vígjáték-nak neveztél bohóság. Az új operettek közül csupán „Georgiai nők“ és „Matrózok a fedélzetre“ voltak kielégítőek, a többi tehát mind gyöngyén eladott számtalan ismétlés.

Az itt fölemlített tételek képezték tehát Szilágyi ur reményteljes tökéjét, melynek hat hónapon át annyit kellett volna kamatozni, hogy 50 egyén megéltessen. Ily körülmények közt nem szenvedhet kétséget, hogy ki részén volt a mulasztás, a hiba. Az aradi közönség nem kíván: „Ördög pilulákat“, hogy a színházba vonzassék, sőt tudva, hogy a szemfényvesztés csak sirját ássa, nem magyar színművészetnek, már csak hazafias szellemből sem akarja azt itt létrehozatni; de kíván egy jó drámai operette-személyzetet, jó darabokat s jól össze-szavagó, gyakorlott színészek s színésznők öljátszott darabokat.

Hiába állítják az igazgatók, hogy itt nem kell dráma, csak operette; megczáfolta azt még ez idényben is Felekiék vendégszereplése, hol nem új drámákra is nagyobb közönség jelent meg, mint a legújabb operettek; de drámában nem kezdő, szemet s fület sértő vergődéseket, akadozásokat, ügytelenségeket, szavalt s plastikáról még fogalommal sem bíró ujonczokat, hanem megfélelni képes egyéneket akar látni, s azt joggal követelheti pénzéért. Az itt megfordult jó drámai színészek s színésznők hálás kegyelettel emlékeznek mindig a városra vissza, mert az a valódi érdemtől soha sem vonta meg méltányos pártfogását, s hő meggyőződésünk, hogy jövőre sem vonandja meg.

Szilágyi ur azon nyilatkozattal bucsuzott el tőlünk: hogy ha újra szerencsés lehetne az aradi színházat megnyerhetni, mindent elkövetend, hogy a mulasztásokat helyrehozza, az itteni elismerést kivívja. Mi még nem tudjuk, ki leend a színház a jövő téli idényben; de bárki jöjjön is ide, csak akkor számolhat anyagi haszon s elismerésre: ha a színművészetet nem tekintendi cégérs üzletnek, tagokat s a közönség izlését egyiránt megrontó hazard-játéknak, hanem a szép s nemes elvek s különösen a nemzeti nyelvet hazafias szellemmel fejlesztő foglalkozásnak, s ha nem a nagy közönség azon részének igyekszendik különösen kegyét hajhászni, mely a színpadot minden magasabb eszme leszorításával csak a frivol bohóságok, érzék s szemet csiklandozó produktiók tanyájává süllyedni szeretné látni. . . . Magyar színigazgató ne a Mabilie folkentjeinek, ne csupán az Offenbach-cultus művelőinek, de a magyar nyelvet terjesztő magyar drámai színművészeknek igyekezze kerkölcsnemesítő uton kenyeret szerezni. T. L.

Ujdonságok.

— Lapunk mai száma néhány órával elkészvén, t. előzetünk kegyes elnézéseért esedezünk.

* A tavaszi kirándulások már megkezdődtek. Husvét másodnapján „Bankón“ a Bunkó zenetársulata sok szép vendéget gyűjtött össze, s a jókedvűeket megtánczoltatá.

* A kassai polgári lövelde is megnyit, még pedig szerencsésen, mert a lövészek igen gyakran lövik a négyest.

* A népnevelés ügyében Nádasdon f. hó 27-én tanácskozmány fog tartatni, melyben — mint értesülünk — nem csak a néptantók, de általában miundazok, kik a népnevelés ügyét igazán szívükön hordják s azon a tájon laknak — részt fognak venni. Kívánjuk, hogy nemes fáradozásait siker koronázza.

* A kassai színpadon Tök és Emilia asszony a kolozsvári színház tagja vendégszerepel.

* Reszler István felszólítja a vidéki dráma-, opera és operette-társulatok kitünőbb tagjait, különösen pedig a gyakorlott kardalnokokat, hogy ajánlataikat, ha társulatához szerződni óhajtanának, május hó közepéig bérmentes levélben vele közöljék.

* A debreczeni állandó színház igazgatói álmomását hat pályázó közül Reszler István nyerte meg. A javára biztosított előnyök — mint a „Hortobágy“ értesül — ingyen színház, ingyen világítás és 60 öl fa ingyen beszállitva. E segélyezés legcsekélyebb számtással is mintegy 7-8000 forintnyi pénzsegéllyel egyenértékű.

* Sáros megyében 370 helység közül még körülbelül 300 maig is tagosítottalan.

— A löcsei kir. kath. főgymnásiumnál szegény, jöckölcsű és előmenetelű tanulókat segélyező-egylet 1863-ban az 1864-dik évi július 25-én alakuló közgyűlést is megtartá, a melyben ezen segélyegylet védelmekül egyhangulag megválasztott a különben is szegény tanuló felsegéléséről messze vidékeken is ismeretes mélt. s ft. Dr. Zabojszky László ur, szépegyházmegyei püspök, alelnökül: Wiedermann Károly, pénztárnokul: Dr. Mihálics Mihály, jegyzőül: Balugyánszky József. — Ez egylet már eddigel is annyira buzgólkodott a nemes czél kifejtésében, hogy el nem mulaszthatjuk felhívni a t. közönség figyelmét és pártfogását annak részére tett kegyes adományozás iránt, mely a főgymnasium igazgatóságához intézve, nem csak pénzben, hanem természetényekben is, vevény és nyugta mellett leghálás köszönettel fogadtatik.

Vegyes hírek.

— Krajczáros egyesület. E czim alatt van Bécsben egy társulat, melynek tagjai az iparosok fösegélésére mindennap egy krajczárt tesznek félre, illetőleg be az egyesület pénztárába. Ilyen módon a folyó év első negyedében 2469 frt. gyűlt össze, adakozásokból pedig

1182 frt. Az iparosok által visszafizetett kölcsönök összege tett 22,482 frtot, ellenben ujjlag kikölcsönözött 195 folyamodónak 25,970 forint. — Mit tesznek a krajczárok!

— Az adóhátralék 1864 végén a birodalom valamenyi országában összesen 26 400.000 frtot tett.

— Ezüst krinolinokat árulnak Párizsban, 2000 frank darabja; azok kedvéért, kik ily bő időben netalán hozatni akarnának, megjegyezzük, hogy a „rue Montespuieu-n“ árulják.

Egyveleg.

* Erdei-szalonka a fán. A tavasz késelt. A vadászat kedvelői kellemes mulatságaikban mintegy szünetelvé, várva várták a tavaszi lirnőkök, az erdei szalonkák megérkezését; mi más években nálunk martius hó utó felében rendszeren be szokott következni ez évben két, három héttel késelt s csak is a husvét előtti napokban mutatkoztak. A Szalonka vadászat az előkelők által is szenvedélyvel gyakoroltatik. A szabadbani mozgás, a lélek és test egészségére egyiránt jótékonyan hatván, a szalonkákra kirándulás, kivált esti huzásra, a természet megújulását hirdető madár ének, a tavasz kellemei között mindenestre eléggé élvezetes.

Az erdei szalonka tavasz és őszkor keresve, és hajtók által felverve lövetik Rőptében csak a gyakorlott és ügyesebb lövészek ejtik el.

Ez alkalommal nem akarom a szalonka vadászat módját és szabályait előadni, csupán csak két adatot hozok fel a vadászat köréből.

Ugyan is többszöri kirándulás után a vadász az esti lesből többnyire üres tarisznyával jő haza, oly helyről is, a hol kölömben sneffek tartózkodnak. — Oka ennek többnyire az, hogy a vadászok délután, vagy éppen reggel kimenéven kutyáikkal, keresve bejárják a tért, aztán ott maradnak esteli huzásra a honnan e vándorló madarakat kutyáikkal s lövéseikkel már elzavarták — a szalonkák több ízben fölveretvén, estve csak kivételkép huznak, akkor is elvadult állapotjukban sebesen reptünek, hogy tehát szép huzásban gyönyörködhesünk, a vágást, melyben lesni akarunk, az nap háborítlanul kell hagynunk, s a vadászati tért ehhez képest fosztanunk.

A másik adat bele vág a vadászok azon vitájába, vajjon az erdei szalonka rá száll-e a fára, vagy nem. — Igen, rá — Tudom, mert láttam. — Ugyan is a Beszkid ormain, Lengyelország határainál június hó egyik forró napján széles levelű juharfa ágai közt volt a szalonka, kőzeledésemlre földre bocsájtkozott, s onnan fölrepülvén, más kisebb juharfára szállt árnyékba, alkalmasint a nap égető sugarai elől; csak bujkálva közelíthettem meg — ismét földre bocsájtkozott, de mire felrepült kiváncsiságból lelétem; — him volt. Az erdei szalonka tehát csak úgy rá száll a fára, miként a házi galamb az előtte ősmertes helyre az udvaron vagy a kertekben.

Petráss.

szükségem . . . ez az egész. — Már késő van és én önöket hátráltatom.“ Czeecil fel akart állani.

„Oh nem — felelé az anya leültetvén őt — minde nek előtt is nem vagyok álmos, Richard sem az, és így cseveghetünk egy kissé, most van alkalmunk. Már két órája, hogy önről beszélünk, és lelkemre mondom, ha örökké beszélünk volna is, nem haladnánk e dologban egy hajszálnyt sem, míg ön is hozzá nem szól.“

„Anyám“ kiálta fel Richard kérdő hangon.

„Te hallgass. Hagyj engem szólani, most van ideje. Czeecil — levé hozzá az anya megfogván a fiatal asszony kezét — tudja, hogy én önt szeretem, nemde tudja? És ez igaz. Én kereken kimondom. Már most tudhatja.“

Czeecil majd Richárdra, majd anyjára nézett. Gyöngye pir borítá el arczát.

„Végre is a dolog ebben áll. Richard szereti önt, a boldondulásig szereti.“

Czeecil vérvörös lön, és szép szemeiből nagy könny-cseppek hulltak alá.

„Anyám látja hogy fájdalmat okoz neki.“

„Hallgass, ha mondom,“ és Czeecil fejét kebléhez szorítá.

„Hadd folyjanak e könyök Czeecil, ezek megvigasztalják önt. Tudom hogy sok baja van, de rajtunk nem mulik hogy véget vessünk azoknak. Igaz nem vagyunk gazdagok, de a mink van, szivesen megosztjuk

önnel s leányával, a mennyivel kevesebbet fogunk enni annyival elégedettebbek leszünk. Fiamat a legboldogabb férjjé, engemet a legboldogabb anyává teend. Tudom, hogy valaha jobbbhoz volt szokva, de a pénz a mint jön, úgy el is megy, és így nem a pénz adja a boldogságot; hanem azok szive, kik minket szeretnek. Nem sürgetem a dolgot, kedves leányom, mindent meg kell gondolni, mindenre idő kell, de elvégre is meg kellett ezt önnnek mondanom, mert öntől függ az egész.“

S a vén asszony könyvei Czeeciléibe vegyültek, kinek kezét Richárd térdre borulva szorítá.

„Czeecil — szóla ez — engedje hadd mondjam meg mennyire szeretem. Élttem boldogsága vagy boldogtalansága azon szótól függ, melyet ajkai mondandnak. Nem ajánlhatok önnnek fényes jövőt, de az enyémmel soha sem találand őszintébb szívet.“

„Hiszek önnnek — felelé Czeecil kiolvasva Richárd szeméből őszinteségét — és tudom, hogy neje boldog leend. Holnap adok választ egy napot engedend nekem Richárd?“

És ez el lön határozva.

Másnap a vén kufárnő mint rendszeren az éj beálltával hazajött. Kopogtatott Czeecilnél. Senki sem felelt.

A mint fia számára az ebédet főzé, úgy tetszett neki mintha valaki halk léptekkel elsuhant volna: kinyitá az ajtót „csalatozám“ mondá magában.

Richard szintén hazajött a műhelyből. Egy negyed óra már elmúlt, s Czeecil még sem érkezett meg.

Egyszerre csak több léptek dobogása hallatszott a folyosón. Richard lámpával kezében kiszaladt, anyja követé, három emberrel találkozta. Róbert, Simon és Péter voltak ezek.

„Hol van Czeecil?“ kérdé Simon lélekszakadtan.

„Ez az ajtaja, de ő nincs honn“ — felelé Richárd. A vén kufárnő megismerte a két fősvenyt

„Nos mi az? mit akarnak?“ kérdé. De ők a kijelent ajtóhoz rohantak, Róbert megnyomá a kilincset, az ajtó kinyit s ők beléptek.

„Nyitva volt!“ mondá Richárd esodálkozva. Ő is belépett anyjával együtt, körülnéztek a szobában. Simon pillantott meg először egy kis asztalon egy levélkét. E levélkén csak e szó volt: „Richárdnak“. Nem is ügyelve erre Simon, kinyitá a levélkét s olvasott.

Ez Czeecil felelete volt a fiatal emberhez. Czeecil megvallá, hogy szereti, de nem akarta őt — ki a nélkül is alig tudott elélni, — még egy asszonnyal s egy gyermekkel terhelni. Titkos és mély fájdalomról kétségbeeselt élettéről, s a sir nyugalmáról szólt. A szerelem, fájdalom és örület vegyülete volt az egész. „Midőn ezt olvasod Richárd — írta vége felé — én és gyermekem örökre a Szajna hullámaiban nyugszunk.“

(Vége köv.)

Színház.

Hétfőn, ápril 17-én adatott: „A nagy apó” eredeti vigjáték dalokkal 3 szakaszban. — Az előadás eléggé sikerült, az énekrészek azonban jobban is mehettek volna. Mindszenti Kornélia (Zsuzsi) szépen énekel, hanem még meg látszik rajta az operai máz. — Szép közönség.

Kedden, ápril 18-án Tőkés Emilia asszony első vendégjátékául „Szerecseny gyermeke” színmű 5 felvonásban, irta Birchpfeiffer Charlotte. Tőkés Emilia asszony (Hermancé) jeles tehetségű színésznőnek látszik lenni, de első fellépése után tartózkodunk határozott ítéletet mondani művészi képzettsége fölött. Külseje szép, megnyerő, játéka egyes s mai szerepében egy pár igen sikertült s megható jelenete volt. Jövőre bővebben. — Az előadás jó volt. — Szép közönség.

GAZDASÁG és ÜZLET.

Kassa, ápril 19. Kis heti vásárunk volt, életnemű kevés. — Az időjárás jó, szép tavaszi napok, — egy kis

eső azonban sokat használna; a nagyobb hegyek még havasak.

(T.) Arad, ápril 14. Utóbbi tudósításunk óta az üzlet mindennemű gabnafajokban az árak növekedésével élénk lendületet veit, s búzából részint kivitelre, részint helyi szükségletre mintegy 15,000 mérő volt forgalomban, s az új-aradi hetivásáron első minőségű 2 frt. 70—75 krral fiztetett mérőn.; 2000 mérő, részben 85 fontos bánáti 2 frt. 50 kr., néhány készlet nyögébb minőségű 2 frt. 20—30 krral fiztetett. — Rozs mintegy 8000 mérő vásároltatott nagyjából részint kivitelre 1 frt. 25 kr. mér. Kukoriczában az összes forgalmat, kivitelre szeszgyárak számára s az alsó vasuti állomásoknál 20-ezer mérőn felül tehetni, s pedig a vasuti állomásoknál 1 frt.—1 frt 10 kr., a hajóállomásoknál 1 frt. 5—10 krral. Árpából néhány készlet erdélyiektől vétetett 1 frt. mér. Szeszben az izraelita ünnepek miatt igen langy az üzlet, s az eladók nem hajlandók a kínált árral beelégedni; névleges értéke 38—39 kr. fokától. A mai heti vásárra jelentékeny volt a szállítás, s a jegyzett áron élénk volt a forgalom. Első osztályú tiszta buza 89 fontos 2 frt. 60 kr., második oszt. 88 font. 2 frt. 40 kr.,

harmadik oszt. 87 font. 2 frt. 30 kr. — Kétszeres első oszt. 84 font. 1 frt. 60 kr., második oszt. 82 fontos 1 frt. 40 kr., harmadik oszt. 80 font. 1 frt. 30 kr. Rozs első oszt. 79 font. 1 frt. 30 kr., második oszt. 78 fontos 1 frt. 20 kr., harmadik oszt. 77 fontos 1 frt. 15 kr. — Árpa első oszt. 68 fontos 90 kr., második oszt. 67 font. 80 kr., harmadik oszt. 66 fontos 70 kr. Zab első oszt. 46 font. 1 frt., második oszt. 44 fontos 90 kr. Kukoricza 86 fontos 1 frt. 10 kr.

Bécsi börze április 12-ről.

5% Metallique	72.—
Nemzeti kölcsön	76.15
Bankrészvény	798.—
Hitelintézeti részvény	185.—
Londoni	109.—
Ezüst	106.27
Arany	5.16

KÖZLEKEDÉS.

Vasuti menetrend 1864-ik évi decz. 1-től kezdve.

I. Kassáról Pest és Bécs felé:	
Kassa indulás	5 óra — p. reggel
Miskolcz	7 „ 52 „ „
Tokaj	9 „ 35 „ „
Nyiregyháza	10 „ 34 „ „
Debreczen	12 „ 12 „ délnben
Püsp. Lad.	1 „ 45 „ délután
Szolnok	4 „ 44 „ „
Czegléd érkezés	5 „ 41 „ este
Pest	8 „ 37 „ „
Bécs	6 „ — „ reggel

II. Bécs és Pestről Kassa felé:	
Bécs indulás	8 óra — p. este
Pest	6 „ 25 „ reggel
Czegléd	9 „ 27 „ „
Szolnok	10 „ 27 „ „
Püsp. Lad.	1 „ 26 „ délután
Debreczen	3 „ — „ „
Nyiregyháza	4 „ 28 „ „
Tokaj	5 „ 25 „ este
Miskolcz	7 „ 29 „ „
Kassa érkezés	10 „ 34 „ „

Cs. kir. postakocsi.

Kassáról Ungvárnak, M. Szigetre minden éjjel 12 óra 30 perczkor.
 „ Eperjesnek, Lőcsére minden éjjel 12 órakor.
 „ Pestre, Rosnyón és Vácson keresztül minden hétfőn reggel 2 órakor.

Kassa-Eperjesi gyorskocsi.

Kassáról Eperjesre indul naponkint kétszer, reggel 7 és délután 2 órakor.
 Eperjesről Kassára ugyanakkor.
 Ügynökség: Eperjesen: Pap József Samu.
 Kassán: Spielman József.

Ungvári társaskocsi.

Ungvárról Kassára: minden vasárnap, kedden és csütörtökön reggeli 6 órakor.
 Kassáról Ungvárra: hétfőn, szerdán és pénteken reggeli 6 órakor.

Ungvárról Munkácsra: minden vasárnap d. u. 1 órakor, kedden és szerdán reggeli 6 órakor, csütörtökön délutáni 1 órakor.

Munkácsról Ungvárra: minden hétfőn, kedden, szerdán és pénteken délutáni 1 órakor.

Ügynökség: Kassán: Kempner Fülöp. — Ungvárról: Pollák Fülöp. — Munkács: Tóth Károly.

Munkács-Beregszászi magánkocsi.

Munkácsról — Beregszászba. Kedden, szerdán, pénteken, szombaton reggeli 6 órakor, vasárnap, délután 5 órakor.

Beregszászból — Munkácsra. Kedden, szerdán, pénteken, szombaton délutáni 5 órakor, hétfőn reggeli 6 órakor.

Menet-jegyzéke Munkáctól Beregszászig vagy vissza 1 ft. Felvételi-ügynökség Munkács: Tóth Károly. Beregszászban: Ifj. Jandrisits Antal. Vörös korcsmában: Guth József.

Hivatalos értesítő.

Árverési hirdetés.

Kassa szab. kir. város törvényszéke mint telekkönyvi hatósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Lepage Emilnek 1067 ft. 67¹/₂ kr. és járulékaik eránti végrehajtási ügyében adós alperes Alexy Lajos és neje tulajdonához tartozó 533 ö. i. és 321-ik h. r. harang utcai házának 3-dik becsáron alóli elárverésére f. évi május hó 18-dik napjának d. e. 10 órája a városi telekkönyvi hivatal helyiségében kitűzetik, a hol is az árverési feltételek szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Kassán, 1865. mártius hó 24-kén tartott városi tszék telekkönyvi hatósági ülésből.

Árverési hirdetés.

Kassa sz. kir. város törvényszéke mint csődbíróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Lencz testvérek csőd-tömegéhez tartozó Kassán a főutcán 190 sz. a. fekvő a kassai 123 t. j. k. igtatott, s 10,294 ft 40 krra becsült ház f. é. május 1-én d. e. 9 órakor a város telekkönyvi hivatalában második árverés alá bocsájtatni, és ez alkalommal a becsáron alól is eladatni fog.

Miről a venni szándékozók azon megjegyzéssel értesítetnek, miszerint az árverési feltételeket a város telekkönyvi hivatalában megtekinthetik.

Kelt Kassán 1865. évi márius hó 31-én tartott törvényszéki ülésből.

Rélay Róbert,
aljegyző.

Hirdetmény.

Kassa szab. kir. város polgármesterei hivatala részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a bizonyos tartam nélkül kiállított feyyerengedélyek, az ez érdembeni felsőbb rendeletek értelmében érvényüket a kiállítás napjától számítandó

csak is három évig tartván meg, az ilyen kiállított engedélyek tulajdonosai ezennel felhivatnak, hogy azokat az alólírtnál meghosszabbítani annál is inkább el ne mulasszák, minthogy ezen mulasztásból eredő következményeket csak is magoknak tulajdoníthatják.
 Kassán 1865 ápril 15-én.

Rimanóczy Ferencz,
polgármester.

Csődmegszüntetés.

Kassa sz. kir. város törvényszéke részéről közhírré tétetik, miszerint Weisz Emil helybeli kereskedő folyamodványára folytán, s annak alapján hogy összes hitelezőivel lett kiegyezkedését igazolta, az 1865 évi január 5-ről 8753. szám alatt ellene nyitott csőd ezennel megszüntetnek nyilvánítatik.

Kelt Kassán 1865. márczius hó 24-én tartott törvényszéki ülésből.

Rélay Robert,
aljegyző.

Hirdetés.

A cs. kir. kassai hadi törvényszék részéről ezennel közhírré tétetik, hogy nyugdíjas őrnagy sóki Tóth István ur hagyatékához tartozó ingóságok folyó évi ápril hó 24-én d. e. 9. órakor abaujmezei Rozgony helységében nyilvános árverés útján, kész fizetés mellett eladatni fognak.
 Kassa ápril 13-án 1865.

Magán hirdetések.

Hirdetés.

A csányi műmalmi társulat választmányára f. é. ápril hó 11-én tartott rendkívüli közgyűlésben előterjeszté hogy a 200 flos 600 részvény által eredetileg 120,000 ftra tervezett tőke nem elégséges az üzlet oly forgalomba tételére, melyet a társaság érdeke igényelne. Ezen körülmény alapotosságot méltatva hatósági jóváhagyás

reményében elhatározá a közgyűlés, hogy a betéti tőkét további 200 darab 200 flos részvény kibocsátása által összesen 40,000 ft értékben — 160,000 ftra emelendi.

Ennek folytán az alulírott választmány értesíti a t. cz. részvényeseket s a tisztelt közönséget, hogy 1865 ápril hó 18 tól kezdve az aláírási iver Schönhofer Károly társulati pénztárnok és Haymann Ferencz uraknál Kassán hozzájárulás végett nyitva fognak tartatni, hol is minden tekintetben felvilágosítás nyerhető.

Kassán 1865. ápril hó 11.

A csányi műmalmi társ. választm.

Fris gazdasági

Vetőmagvak

ugy mint

luczerna, löhere, Török baltaczim (Essartelle) francia perje fü, burgundi- és ezukor-répát jutányos áron kaphatók

Gerhardt Gy. Andrásnál
a kék golyóhoz.

Magyar házi nőknek.

Epen most jelent meg

WERFER KÁROLY,

könyv-, mű- és hangjegyekereskedésében Kassán főutca 342. szám alatt a ferencesek egyháza mellett kapható:

A valódi szakácsság,
vagy: legújabb alapos és teljes

PESTI SZAKÁCSKÖNYV.

Hatodik bővített és javított kiadás 8. rétt, 391. lap.
 Izletesen bekötve ékes borítékban. Ára 1 ft. 70 kr.

Ugyszinte a fent nevezett könyvkereskedésében kapható:

„Nincs többé köszvény!”

Utbaigazítás a köszvény- és csúz előállásánál, valamint azoknak gyógyításánál általában. Dr. Dietrich V.-tól. Tizenegyedik kiadás. Füzve 1865. ára 48 o. é. kr.

Dr. Dietrich csúz- és köszvénytapasz segít mindenkor, akár elavult a baj akár nem. — Ezen kiváltképen jeles tapasz Felsőmagyarországon egyedüli lerakata Werfer Károly könyv-, mű- és hangjegyekereskedésében, főutca 342. sz. a. a ferencesek egyháza mellett, hol is beküldés mellett vagy posta után vétellel 2 o. é. frtért kapható.

Werfer Károly könyvnyomdája Kassán.